

הפירעון.

כי אמריתיה כאשר אמרתי הלכה זו קמיה **דשמואל**, חלק הוא על דין זה ואמר לי: יכול הלווה לומר לו **פרעתוך בפני פלוני** ופלוני ובכך קיימתי את התנאי שיהיה הפירעון בעדים, ואילו העדים **הלכו להם העדים למדינת הים!** (82)

ומקשה הגמרא על דברי רב אסי: **תנן**: אמר התובע **מנה לי בידך**. אמר לו הנתבע: הן. ובכך הודה לו על ההלואה.

למחר חזר התובע ואמר לו: **תנהו לי**. אם אמר הנתבע: **נתתיו לך** — פטור!

וקשה: והא **הכא כיון דתבעיה בעדים** והודה לו אמש הנתבע בפני עדים (83) **כמאן דאזופיה בעדים** כאילו הלווה בעדים דמי. כיון, שנחשבת התביעה וההודאה בפני עדים — כאילו העמיד עדים בשעת ההלואה, ו**קתני**, פטור הלווה מלשלם אפילו אם לא הביא עדים על הפירעון?!

מא-ב **תיובתא דרב אסי**

אמר לך **רב אסי**: אנא כי אמרי שהמלוה את חבירו בעדים חייב לפורעו בעדים, הוא רק **היכא דמעיקרא** בשעת ההלוואה, **אזופיה** הלווה המלווה ללווה **בעדים**, ובכך הראה

המלוה **דלא לדידיה** ללוה **הימניה** האמינו על הלוואה זו, אלא רק לעדים בלבד האמין. ורק אז מחויב הוא לפורעו בעדים.

אבל **הכא** במתניתין, הרי מעיקרא בשעת ההלואה, **הא הימניה** ללווה להלוותו בינו לבין עצמו.

ולכן, גם אם לאחר מכן הוא תובעו בעדים, אין הנאמנות שהאמין לו בשעת ההלוואה נפגמת, ואין התביעה בעדים מחייבת את הלווה לפרוע בעדים דוקא. ומשום כך אם אמר לו נתתיו לך — פטור.

רב יוסף מתני להך שמעתתא **הכי**:

אמר **רב יהודה** אמר **רב אסי**: המלוה את חבירו **בעדים** ולא התנה עמו שיהיה הפירעון בעדים, **אינו צריך לפורעו בעדים** כיון שעצם העמדת עדים מבלי שהתנה במפורש על הפירעון שיהיה אף הוא בעדים, עדיין אינה מחייבת את הלווה לפרוע בעדים דוקא.

ואם אמר המלוה במפורש: **אל תפרעני אלא בעדים** — **צריך לפורעו בעדים!**

וממשיך רב יהודה בשם רב אסי לפי שמועתו של רב יוסף: **כי אמריתיה** לדין זה קמיה **דשמואל** אמר לי: יכול הלווה לומר לו:

שנאמן הלווה לטעון שפרע בלא עדים כלל במיגו שיכל לומר פרעתוך בפני פלוני ופלוני והלכו להם למדינת הים.

83. אם תבעו בלא עדים והודה לו, אין הודאתו הודאה. וכמבואר במסכת סנהדרין שהודאת בעל דין היא רק בפני עדים שמיחד המלוה לצורך עדות זו על ההודאה, ואומר להם — אתם

עוד כתב באגודת אוזוב שמדברי הרשב"א והר"ן מבואר דאפילו למאן דאמר המלוה את חברו בעדים צריך לפורעו בעדים, היינו דוקא כשהזמין המלווה עדים על ההלוואה. אבל, כאשר היו שם סתם בני אדם בלא שהזמין אותם, אין מכך ראיה שאינו מאמינו].

82. התוספות כתבו, לפי צד אחד בדבריהם,